

УДК 378.147:78.088]:004
DOI 10.31654/2663-4902-2022-PP-1-76-83

Раструба Т. В.

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри вокально-хорової майстерності
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
rastuba_1510@ukr.net
orcid.org/0000-0003-2232-1190

Кушнір К. В.

кандидатка педагогічних наук, ст. викладачка кафедри вокально-хорової підготовки,
теорії та методики музичної освіти
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
kusnirkaterina@gmail.com
orcid.org/0000-0002-3356-9813

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МУЗИЧНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ХОРОВЕ АРАНЖУВАННЯ»**

Модернізація системи освіти України передбачає зміну змісту процесу навчання майбутніх професіоналів в області комп'ютерної музики. Враховуючи специфіку підготовки викладачів-музикантів, перетворюється і підхід у виборі сучасного освітнього інструментарію. Це дозволяє підкреслити особливості професійної музичної освіти в Україні.

Актуальність даної теми зумовлена широким використанням комп'ютера у сучасній музично-педагогічній практиці, значним обсягом наукових праць у сфері теорії комп'ютерних технологій і недостатнім його використанням у навчально-творчому процесі студентами ЗВО.

Метою даної статті є розкриття та аналіз сучасних підходів до використання та застосування музично-комп'ютерних технологій при вивченні курсу з хорового аранжування та їх важливий вплив на якість підготовки майбутніх викладачів-музикантів.

У статті описані етапи навчання, які відбуваються при вивченні дисципліни «Хорове аранжування» та зосереджено увагу на необхідності впровадження в навчальний процес інноваційних підходів, методів, форм і засобів навчання з використанням різних видів технічних засобів, а саме: комп'ютер, синтезатор, електронні підручники, інтернет-технології та сучасні музично-комп'ютерні програми.

Значне місце в аналітичному огляді літератури зайняли опубліковані матеріали про застосування комп'ютерних технологій у музичній освіті. Здійснений аналіз основних досліджень і публікацій з даної проблеми, а також власні спостереження авторів привели до висновку, що використання сучасних музично-комп'ютерних технологій є вкрай необхідними на заняттях з хорового аранжування. Активізація самостійної роботи студентів при виконанні творчих завдань з хорового аранжування за допомогою комп'ютерних програм «Нотний редактор» та комп'ютерних музичних програм для запису, обробки та аранжування хорових творів сприяє активізації навчання та зацікавленості студентів майбутньою професією. Комп'ютеризація навчального процесу визначає самостійну роботу студентів як більш незалежну та творчу; дає студентам можливість працювати з різними джерелами інформації, записувати, обробляти хорові твори і власну створену музику із застосуванням сучасних музично-комп'ютерних програм та ефективно використовувати їх у подальшій музичній діяльності.

Ключові слова: музично-комп'ютерні технології, комп'ютерні програми, хорове аранжування, професійна підготовка.

Постановка проблеми. Початок ХХІ ст. ознаменувався глобальними змінами, пов'язаними зі способами передачі та поданням інформації. Комп'ютерні технології все глибше проникають у різні сфери людської діяльності. Найчастіше від

реалізованих технологій залежать якісні показники будь-якої професійної діяльності. Так, у педагогічній практиці використання комп'ютерних технологій дозволяє більш динамічно вибудувати процес навчання. Сучасний освітній інструментарій – технічні засоби, комп'ютерне програмне забезпечення – дає можливість підвищити ефективність навчально-виховного процесу. В освітньому просторі особливо стрімко розвиваються комп'ютерні технології в області музичної творчості і широко використовуються інноваційні технології при вивченні навчальної дисципліни «Хорове аранжування», «Комп'ютерне аранжування хорових творів» та ін. Застосування музично-комп'ютерних програм активізує навчання; викликає бажання студентів аранжувати хорові твори; виконувати творчі завдання; використовуючи комп'ютерні програми-нотатори робити нотний набір для створення хорових партитур або власного пісенного репертуару.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На важливість формування медіа-та інформаційної грамотності у студентів, наголошують у своїх працях С. Дьомін, Н. Ковальова, Х. Лау, Є. Мурюкіна, А. Новікова, А. Растрігіна, Н. Рижих, А. Федорова, С. Фейлітцен, А. Харт та ін. Дослідженню проблеми професійної підготовки студентів мистецьких факультетів присвятили свої роботи Т. Бодрова, Л. Василевська-Скупа, В. Дряпіка, Л. Костенко, Л. Масол, Н. Миропольська, О. Олексюк, В. Орлов, О. Отич, Г. Падалка, Л. Предтеченська, О. Ростовський, О. Рудницька, Л. Шумська та ін. Проблеми підготовки майбутнього вчителя-музиканта в умовах комп'ютеризації навчання розглядають Н. Белявіна, Ю. Дворнік, О. Дітчук, О. Коневщинська, О. Павленко, О. Чайковська, М. Шумський та ін. [1, с. 124]. Автори праць підкреслюють актуальність визначеної проблеми та необхідність практичного застосування сучасних комп'ютерних технологій у навчальному процесі.

Незважаючи на значний внесок науковців у розвиток даної тематики, проблема використання студентами ЗВО сучасних музично-комп'ютерних технологій у процесі вивчення музичної навчальної дисципліни «Хорове аранжування» залишається не вирішеною.

Мета статті. Метою нашої роботи є визначення ролі та значення музично-комп'ютерних технологій при вивченні курсу з хорового аранжування, розкрити їх важливий вплив на якість підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. На початку XXI століття використання електронних технологій у музичному мистецтві набуло глобального поширення. З ними пов'язано створення і виконання різностильової музики, опрацювання нотного тексту, озвучування партитур, укладання нотних збірок, проведення музикознавчих досліджень тощо. На процес укорінення інформаційних технологій у музичному мистецтві вплинули фактори, які спровокували зміну у функціонуванні всієї музичної галузі, серед них – цифрова обробка як принципово новий засіб оброблення даних; упровадження у професійну практику технологічних систем і апаратних засобів; застосування нового інструментарію творчості. Своєю чергою, введення у практику музиканта комп'ютера і цифрових технологій назавжди змінило парадигми творчості і комунікації [5, с. 2; 6]. Повністю погоджуємось із Г. Юферовою, вважаємо, що система професійної музичної освіти потребує зміни відповідно до необхідності, викликані розвитком інформаційного суспільства, у зв'язку з чим освітні установи повинні надати здобувачам вищої освіти умови, що відповідають сучасним вимогам до організації навчально-виховного процесу. Нові інформаційні технології, орієнтовані на сучасну музичну освіту, створюють необхідні умови для підготовки музичного діяча, який володіє, окрім традиційних музичних дисциплін, інформаційними та комп'ютерними технологіями як новим музичним освітнім інструментарієм.

Мусимо визнати, що комп'ютеризація закладів освіти гальмується через недостатньо оснащену матеріальну базу, відсутність мультимедійних матеріалів, недосконалу систему підготовки і перепідготовки кадрів у галузі інформатизації освіти. Тож, упровадження музично-комп'ютерних технологій носить поки проблемний характер і характеризується низкою суперечностей, основними з яких є:

- розрив між концептуальними інноваціями загальної педагогіки, орієнтованої на широке використання сучасних освітніх технологій і музичною педагогікою, що реалізує традиційні принципи організації навчання;

- розрив між можливостями музично-комп'ютерних технологій і їх реальною затребуваністю в системі професійної музичної освіти;
- неузгодженість між навчально-методичним забезпеченням загальноосвітніх та музичних шкіл, музичних коледжів та ЗВО.

Одним із шляхів вирішення зазначених суперечностей укладений в пошуку нових педагогічних технологій, які дозволять оптимізувати навчальний процес, зробити його високохудожнім і високотехнологічним, відповідно до сучасних умов та основних напрямків людської діяльності сьогодення. Це дозволить удосконалювати процес навчання музичних дисциплін, створювати музичні програми, які реалізували б можливість гнучко і різнобічно використовувати багатий педагогічний інструментарій традиційного навчання музиці і величезні можливості музичного комп'ютера як професійного інструменту майбутнього фахівця.

Детальніше зупинимося на основних поняттях досліджуваної проблеми. Огляд досліджень про застосування комп'ютерних технологій у музичному навчанні студентів ЗВО визначив необхідність аналізу понять «технологія» і «музично-комп'ютерні технології».

При вивченні даного питання виявлено, що термін «технологія» являє собою поєднання двох грецьких слів: «техно» – майстерність, уміння і «логос» – спосіб, методика. У результаті аналізу наукової літератури, можна виділити три основні блоки, що характеризують поняття «технологія»:

- 1) освіта (педагогічна інновація, предметна область), пріоритет якої – знання;
- 2) наукова діяльність, основою якої є процес і результати теоретичного і практичного дослідження (систематизоване застосування наукових знань);
- 3) практична діяльність, що передбачає процес раціонального використання ресурсів.

Необхідно зазначити, що не можливо провести чіткі межі між усіма наведеними блоками та їх елементами. Адже наукові знання і результати дослідження використовуються як в освітньому блоці, так і в практичній діяльності, а без знань неможливо займатися ні наукою, ні будь-якою діяльністю, тобто кожен компонент представлених узагальнень пов'язаний з іншою технологічною основою і є лише частиною одного цілого розуміння.

У всьому світі існує багато назв навчального предмету, який спрямований на формування навичок роботи з комп'ютером. Так, у Великобританії в навчальних планах є такі навчальні предмети: «Комп'ютерні технології» (КТ), «Обчислювальна техніка», «Комп'ютерні науки», «Інформаційні технології» (ІТ) та «Інформаційно-комунікаційні технології» (ІКТ). Всі вони об'єднані однією спільною метою – формувати комп'ютерну грамотність студентів.

Під терміном «комп'ютерні технології» ми розуміємо цілеспрямовану організовану сукупність методів та процесів, які допомагають студентам орієнтуватися в інформаційному просторі, оволодівати практичними способами роботи з інформацією, розвивати творчі вміння за допомогою комп'ютера.

У теорії і практиці роботи вищих шкіл сьогодні застосовуються різні педагогічні технології, що дозволяють ефективно здійснювати професійну підготовку студентів (у тому числі й музичну).

Незамінним інструментом освітнього процесу на заняттях з хорового аранжування є музично-комп'ютерні технології. Це молода, але прогресуюча галузь знань, що пов'язується із безперервним оновленням досягнень науково-технічного прогресу. Вона знаходиться на межі техніки й мистецтва, а як область досліджень – викликає множинність поглядів. Їх можна класифікувати як систему знань, що об'єднує інформатику, звукорежисуру, педагогіку та музикознавство [1, с. 125; 3]. Поступово традиційна музична освіта переходить на новий рівень інформаційного музичного навчання.

Упровадження музично-комп'ютерних технологій у навчальний процес з хорового аранжування потребує інноваційних методів та технологій навчання, а також використання різних видів технічних засобів, а саме: комп'ютер, синтезатор, електронні підручники, інтернет-технології та сучасні музично-комп'ютерні програми. Принагідно розглянути їх більш детально.

Одним з інструментів інформатизації музичного навчання студентів на дисципліні «Хорове аранжування» в ЗВО виступає електро-музичний інструмент – *синтезатор*, який здебільшого призначається для виконавської діяльності, є доповненням до комп'ютера і працює за допомогою комп'ютерних технологій.

Джерелом інформації нового покоління є *електронні підручники та посібники*, які об'єднують у собі переваги традиційних підручників і можливості комп'ютерних технологій. Застосування електронних підручників необхідно для поглиблення знань, умінь і навичок, пошуку та добору хорових творів для практичної роботи з хоровою партитурою.

Напевно, зараз важко уявити сучасний освітній процес без звернення до пошукового сервісу *Інтернет*, який дає можливість знайти інформацію будь-якого формату – нотний матеріал, аудіо- та відеозаписи, інформаційні дані тощо. Під час проведення самостійної роботи студенти активно працюють із довідковою Інтернет-інформацією (електронні бібліотеки та енциклопедії); з науковою (тексти книг, матеріали газет і журналів); із навчальною інформацією (методичні розробки та реферати, електронні курси, освітні сайти та автоматизовані програми, поточна атестація шляхом електронного тестування, виконання індивідуальних творчих завдань із хорового аранжування на основі використання музично-комп'ютерних програм). На лекційно-практичних заняттях використовуються допоміжні засоби для відтворення музичного матеріалу чи то в аудіоформаті, чи у відеоформаті. За допомогою такого підходу студенти можуть формувати власний накопичувач зразків хорового мистецтва.

У навчанні студентів використовується *музичний комп'ютер*, який представляє собою комплекс апаратно-інструментальної бази і спеціального програмного музичного забезпечення. Розглянемо деякі характеристики основних технічних засобів, які використовуються в підготовці студентів-музикантів. Вся робота зі створення музичного твору, від вибору звукового матеріалу та ескізів майбутньої композиції до вибору акустичних ефектів, здійснюється на комп'ютері.

Сучасний здобувач вищої освіти у контексті вивчення дисципліни «Хорове аранжування» не може обійтися без використання комп'ютерних програм (*Windows Media player, Sibelius, Finale або MuseScore, Sound Forge, Sound Forge* тощо). Тож, доцільно розглянути музичні комп'ютерні програми більш детально. *Нотний редактор* – комп'ютерна програма, яка дозволяє вводити, редагувати і друкувати нотний текст різної складності: від простих мелодій шкільних пісень до хорових і симфонічних партитур. Нотний текст може бути найвищої складності, технічно недоступний для виконання жодному віртуозу. За твердженнями І. Гайденко, дана програма наближає звичайні здібності простого музиканта до здібностей обдарованих людей і є необхідною для композитора, аранжувальника і диригента. Найвідоміші програмистотатори: *Finale, Sibelius, MuseScore*.

Програма-нотатор Finale розроблена компанією MakeMusic. Дана програма призначена для створення мелодії, аранжування, інструментування, написання нотного тексту та його редагування. Записані нотні тексти можна прослуховувати, зберігати у файлах, робити роздруківки партитур. *Finale* дозволяє експортувати музичні дані в MIDI-формат, записувати музику в аудіофайли і зберігати нотні дані у графічних форматах.

Популярний *редактор нотних партитур Sibelius* – результат компанії Sibelius Software – використовується композиторами, аранжувальниками, виконавцями, музичними видавцями, викладачами та студентами для створення музичних партитур і партій інструментів. Ноти, набрані в програмі Sibelius, використовують як партитур для звукової доріжки в кіно, театрі, на телебаченні.

Програма-нотатор MuseScore дозволяє здійснювати нотний набір за допомогою комп'ютерної клавіатури, прослуховувати файли, зберігати нотний текст у файлах і все це безкоштовно, програма знаходиться в інтернеті у вільному доступі.

Крім програм-нотаторів, існують програми, які мають ще інші можливості. Наприклад, *програма Sound Forge*, яка створена для цифрової обробки звуку, має безліч функцій та широко використовується у багатьох програмах типу Dance EJay. За допомогою *програми CakeWalk Pro Audio* здійснюється запис і редагування файлів MIDI, зведення та конвертування MIDI та аудіотреків, редагування аудіосигналу

функціями Sound Forge, імпортування та редагування файлів нотних редакторів і караоке-плеєрів тощо.

Програма Music Band in a Box – це, мабуть, найкраща програма для аранжування музики, яка має понад 2000 стилів, розуміє всі існуючі акорди, дозволяє гнучко керувати аранжуванням, видаляє і встановлює нові музичні інструменти, записує мелодію і вокал, здійснює аранжування у форматі MIDI для професійного редагування [4, с. 277].

Сучасний освітній інструментарій комп'ютерних технологій забезпечує доступ студентів спеціальності «Музичне мистецтво» до якісної інформації в галузі музичної підготовки. Він дозволяє оптимізувати процес навчання в рамках традиційних практичних занять не тільки за рахунок активізації навчальних занять, а й самостійної пізнавальної діяльності студентів. Крім того, використання музично-комп'ютерних технологій значно розширює межі навчання і самонавчання, робить навчально-виховний процес більш ефективним і результативним.

У ході вивчення дисципліни «Хорове аранжування» студенти на лекційних та практичних заняттях вивчають необхідні комп'ютерні програми; в самостійній формі самопідготовки закріплюють отримані знання та навички роботи з музичними комп'ютерними програмами; ознайомлюються з навчально-методичною, вокально-хоровою літературою та інструктивними матеріалами. Розглянемо етапи навчання більш детально.

На першому етапі домінує активне пристосування студентів до нових умов діяльності й усвідомлення цілей і завдань вокально-хорової підготовки для майбутньої професії. На цьому етапі студенти розглядають встановлення і налаштування програми MuseScore на комп'ютер, процес створення нової партитури та особливості редагування нотного та буквеного тексту. В період дистанційної освіти, на заняттях рекомендуємо використовувати презентації та відеоуроки, в яких йдеться про основні прийоми роботи і практичні приклади використання нотного редактора. У відео надано інформацію як користуватися програмою, а саме: розпочати працювати в MuseScore, виставити назву твору, розмір, тональність, введення нот різними способами (за допомогою миші чи клавіатури), виставити паузи, опустити ноти на октаву вниз чи вгору, показана робота зі штрихами, нюансами та текстом, дивлячись відеоуроки, студенти з легкістю засвоюють нотний редактор.

Другий етап спрямований на активне засвоєння інноваційної діяльності, де поряд із традиційними методами хорового аранжування, студенти набувають умінь оволодіння практичним досвідом роботи з програмами: набору нотного тексту «MuseScore», системи оптичного розпізнавання знаків «ABBY Fine Reader» і текстовим процесором «Word»; працюють з партитурами для різних складів, навчаються робити аранжування у реальному часі, редагувати, копіювати, переміщувати частини, озвучувати партитури, прослуховувати кожний голос окремо або декілька голосів у будь-якій комбінації, усіх партій разом, а також використовувати різноманітні тембри, застосовувати електронні ефекти та інші сучасні технічні засоби передачі звуку та відтворення набраного нотного тексту будь-якої складності, доступної для виконання тощо.

Третій етап полягає в цілеспрямованому забезпеченні орієнтації виконавської диригентсько-хорової діяльності, спрямованої на формування професійної мобільності як альтернативи вузькопрофесійній підготовці майбутнього педагога-музиканта, та власне створення хорових аранжувань, верстки та підготовки нот до друку.

Нові комп'ютерні технології, орієнтовані на сучасну музичну освіту, створюють умови для підготовки студентів, майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва; дозволяють здійснювати педагогічний процес на основі електронних підручників, які надають інформацію; дають можливість здійснювати перевірку знань. Необхідно наголосити, що серед великої кількості інформації в Інтернеті важливо навчити студентів знаходити потрібну і вчитися обробляти її.

Різнноманітні музичні комп'ютерні програми розглядаються нами як нова форма оволодіння знаннями, які здатні стимулювати механізм пізнавальної діяльності, а також розвинути інтерес здобувачів вищої освіти до навчальної дисципліни «Хорове

аранжування». Активізуючи самостійну роботу студентів при виконанні творчих завдань з хорового аранжування за допомогою комп'ютерних програм «Нотний редактор» та комп'ютерних музичних програм для запису, обробки та аранжування хорових творів, ми сприятимемо активізації навчання та зацікавленості студентів майбутньою професією [2, с. 181; 3].

Висновки. Сучасний освітній інструментарій комп'ютерних технологій забезпечує доступ студентів ЗВО до якісної інформації у сфері музичної підготовки. Він дозволяє оптимізувати процес навчання в межах традиційних практичних занять не тільки за рахунок активізації навчальних занять, а й самостійної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Крім того, використання музично-комп'ютерних технологій значно розширює межі навчання і самонавчання, робить навчально-виховний процес динамічним, цікавим і результативним.

Практика доводить, що сьогодні застосування студентами сучасних музично-комп'ютерних технологій у процесі вивчення дисципліни «Хорове аранжування» у вищій школі має такі переваги: формує комп'ютерну грамотність; створює багато можливостей для ефективного музичного навчання; розвиває музичну і загальну культуру; сприяє створенню творчої атмосфери на заняттях; надає можливість самореалізації творчого потенціалу при виконанні студентами самостійної роботи, тим самим удосконалюючи якість засвоєння навчального матеріалу.

Література

1. Кушнір К. В. Використання музично-комп'ютерних технологій у процесі підготовки студентів мистецьких факультетів. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія «Педагогіка і психологія». Вип. 53 / редкол.: В. І. Шахов (голова) та ін. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. С. 124–127.
2. Кушнір К. В., Сідорова І. С. Хорознавство та хорове аранжування: навч.-метод. посіб. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2021. 192 с.
3. Раструба Т. В. *Методичні рекомендації до вивчення та організації самостійної роботи студентів дисципліни «Комп'ютерне аранжування хорових творів» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво»*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 37 с.
4. Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні навчальної дисципліни «Хорове диригування». *Освітологічний дискурс*. 2019. № 1–2. С. 272–285.
5. Юферова Г. В. Музичні комп'ютерні технології в комунікаційних процесах у сучасній українській музиці: дис. на здоб. ступ. канд. мист.: 17.00.03 / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми, 2021. 255 с.
6. Bilozerska, A., Kushnir, K., Belinska, T., Rastruba, T., & Sizova, N. (2021). Formation of a Developmental Environment of Professional Training of Future Music Teachers in the Ukrainian Educational Space. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(2), 90–109. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/412>

References

1. Kushnir, K.V. (2018). Vykorystannia muzychno-kompiuternykh tekhnolohii u protsesi pidhotovky studentiv mystetskykh fakultetiv [Use of music and computer technologies in the process of training students of art faculties]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho – Scientific notes of Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynskiy*. Vinnytsia: TOV «Nilan-LTD» [in Ukraine].
2. Kushnir, K.V. & Sidorova I.S. (2021). *Khoroznavstvo ta khorove aranzhuvannia* [Choral studies and choral arrangements]. Vinnytsia: TOV «TVORY» [in Ukraine].
3. Rastruba, T.V. (2019). *Metodychni rekomendatsii do vyvchennia ta orhaniza-tsii samostiinoi roboty studentiv dystsypliny «Kompiuterne aranzhuvannia khorovykh tvoriv» dlia zdobuvachiv pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity za spetsialnistiu 025 «Muzychne mystetstvo» haluzi znan 02 «Kultura i mys-tetstvo»* [Methodological recommendations for studying and organizing independent work of students of the discipline «computer arrangement of choral work» for students of the first (Bachelor's) level of higher education in the specialty 025

«musical art» branches of knowledge 02 «culture and art»]. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia [in Ukraine].

4. Teriaieva, L. (2019). Zastosuvannia muzychnykh informatsiinykh tekhnolohii pry vyvchenni navchalnoi dystsyplyny «Khorove dyryhuvannia» [Application of musical information technologies in the study of the academic discipline «choral conducting»]. *Osvitohichnyi dyskurs – Educational discourse*, 1–2, 272–285 [in Ukraine].

5. Iuferova, H.V. (2021). Muzychni kompiuterni tekhnolohii v komunikatsiinykh protsesakh u suchasni ukrainskii muzytsi [Musical computer technologies in communication processes in modern Ukrainian music]. Sumy [in Ukraine].

6. Bilozerska, A., Kushnir, K., Belinska, T., Rastruba, T., & Sizova, N. (2021). Formation of a Developmental Environment of Professional Training of Future Music Teachers in the Ukrainian Educational Space. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala* [in English].

Rastruba T.

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Department of vocal and choral skills,
Nizhyn Mykola Gogol State University
rastruba_1510@ukr.net
orcid.org/0000-0003-2232-1190

Kushnir K.

Candidate of Pedagogical Sciences,
art. teacher of the department of vocal and choral training,
theories and methods of music education
Vinnitsa M. Kosybynsky Pedagogical University
kusnirkaterina@gmail.com
orcid.org/0000-0002-3356-9813

USE OF MODERN MUSIC AND COMPUTER TECHNOLOGIES IN THE DISCIPLINE STUDY «CHORAL ARRANGEMENT»

Modernization of the education system of Ukraine involves changing the content of the training process for future professionals in the field of computer music. Taking into account the specifics of the training of music teachers, the approach to the choice of modern educational tools is changing. This allows us to emphasize the features of professional music education in Ukraine.

The urgency of this topic is due to the widespread use of computers in modern music and pedagogical practice, a significant amount of scientific work in the field of theory of computer technology and its insufficient use in the educational and creative process of students of higher education institutions.

The aim of this article is to reveal and analyze modern approaches to the use and application of music and computer technology in the study of choral arrangement and their important impact on the quality of training of future music teachers.

The article describes the stages of learning that take place in the study of the discipline «Choral Arrangement» and focuses on the need to introduce innovative approaches, methods, forms and teaching aids using different types of technical means, namely: computer, synthesizer, electronic textbooks, Internet technologies and modern music and computer programs.

An important place in the analytical review of the literature was occupied by published materials on the use of computer technology in music education. An analysis of the main research and publications on this issue, as well as the authors' own observations, led to the conclusion that the use of modern music and computer technology is essential in choral arranging classes. Activation of students' independent work in performing choral arrangements with the help of computer programs «Music Editor» and computer music programs for recording, processing and arranging choral works helps to intensify learning and interest of students in their future profession.

Computerization of the educational process defines the independent work of students as more independent and creative; gives students the opportunity to work with different

sources of information, record, process choral works and their own music with the use of modern music and computer programs and effectively use them in further musical activities.

Key words: music and computer technologies; computer programs; choral arrangement, professional training.